

Κλιματική Κρίση, Κίνδυνοι και Καταστροφές

ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ ΑΝΑΣΥΓΚΡΟΤΗΣΗΣ

Π.Μ. Δελλάδετσιμας ομ. Καθηγητής Τμήμα Γεωγραφίας ΧΠ

Αγγελική Παιδακάκη Επ. Καθηγήτρια Τμήμα Γεωγραφίας ΧΠ

Σκοπός

Σκοπός του μαθήματος είναι σε πρώτη φάση η ανάλυση της σχέσης μεταξύ κοινωνικοοικονομικών συστημάτων και αστικών συγκεντρώσεων με τις φυσικές καταστροφές υπό το πρίσμα μίας συνολικής και πολυδιάστατης προσέγγισης, που περιλαμβάνει την προ-καταστροφική φάση έως και αυτή της οριστικής ανασυγκρότησης.

Υπό το πλαίσιο αυτό το μάθημα επικεντρώνεται στο σχεδιασμό ανάκαμψης. Πρόκειται το σχεδιασμό ασφαλείας ο οποίος αποσκοπεί στη ταχύτερη δυνατή επαναφορά της πληγείσας περιοχής (αστικής ή περιφερειακής) στα προ της καταστροφής επίπεδα ή υψηλότερα (ως προς το στεγαστικό απόθεμα, τις υποδομές, την οικονομική και κοινωνική ζωή) και στη μελλοντική μείωση της τρωτότητας. Είναι η τυπολογία σχεδιασμού που στο μεγαλύτερο βαθμό διαμορφώνει την ικανότητα ανάκαμψης της περιοχής από μελλοντικές καταστροφικές επιπτώσεις.

Συνήθως γίνεται διάκριση σε δύο κατηγορίες ή υπο-φάσεις σχεδιασμού ανάκαμψης:

- στην αποκατάσταση, με βασική επιδίωξη την επίτευξη υψηλών ρυθμών επισκευής και ανακατασκευής κατοικιών έργων υποδομής και παραγωγικών μονάδων, καθώς και ροής επιστροφής σε κατοικία και χώρους εργασίας
- στην ανασυγκρότηση, με την οποία η οικονομική, κοινωνική ζωή της πόλης επανέρχεται στα προ της καταστροφής ή υψηλότερα επίπεδα και έρχεται να συνδεθεί με καθαρά αναπτυξιακούς στόχους καθώς και με στόχους προστασίας από μελλοντικές απειλές και μείωσης της τρωτότητας..

Η διαδικασία από την καταστροφή στην οριστική ανασυγκρότηση, συμπυκνώνει μία σωρεία αλληλοεπηρεαζομένων στοιχείων και επιπτώσεων, που κάνουν τη μελέτη της πληγείσας περιοχής ιδιαίτερα σύνθετη. Ως εκ τούτου είναι τα στοιχεία και το είδος των επιπτώσεων που η όποια μεθοδολογία σχεδιασμού ανάκαμψης θα πρέπει να λάβει συστηματικά υπόψη.

Σε πρώτη φάση επομένως αναλύονται τα στοιχεία και το είδος των επιπτώσεων που καθορίζουν το περιεχόμενο και του στόχους του σχεδιασμού ανάκαμψης.

Στη συνέχεια αναπτύσσονται μεθοδολογίες αξιολόγησης σχεδίων, προγραμμάτων και μέτρων ως προς τη συμβολή τους σε διαδικασίες αποκατάστασης – ανασυγκρότησης.

Συνακόλουθα το μάθημα εστιάζει στην εξέταση της συσσωρευμένης εμπειρίας πολιτικών αποκατάστασης-ανασυγκρότησης διαφόρων περιοχών (από το διεθνή τον Ευρωπαϊκό και τον Ελληνικό χώρο) και του βαθμού που αυτή έχει μετουσιωθεί σε 'πρακτικές ασφαλείας' στη συνακόλουθη ανάπτυξη των πληγεισών περιοχών, αλλά και της εν γένει πολιτικής προστασίας.

Τέλος αναπτύσσεται πρόταση ολοκληρωμένης μεθοδολογίας σχεδιασμού αποκατάστασης ανασυγκρότησης.

Περιεχόμενα Μαθήματος

- *Καταστροφές και Φυσικά-Οικονομικά-Κοινωνικά Συστήματα* (Η Έννοια της καταστροφής).
- Τύποι Φυσικών Καταστροφών και Επιπτώσεις
- Τρωτότητα – Διακινδύνευση
- Δυνατότητα απόκρισης και πρακτικές.
- Άμεσες, έμμεσες, δευτερογενείς επιπτώσεις
- Οι φάσεις εκδήλωσης των καταστροφικών φαινομένων.
- Σχεδιασμός Πρόληψης, Σχεδιασμός Έκτακτης Ανάγκης
- Σχεδιασμός Αποκατάστασης – Ανασυγκρότησης.
- Παραδείγματα ιστορικών αποκαταστάσεων και ανασυγκροτήσεων από τον Ευρωπαϊκό και Διεθνή Χώρο
- Η Ευρωπαϊκή Εμπειρία
- Η Ελληνική Εμπειρία
- Αστοχίες Σχεδίων – Προγραμμάτων
- Μεθοδολογίες Ανάλυσης και Σχεδιασμού Ειδικά Θέματα
- Φυσικές Καταστροφές και Μακρο-οικονομικές Επιπτώσεις και Σχεδιασμός
- Πολιτική Ασφάλισης Τεχνικές Καταγραφής - Αποτίμησης Ζημιών – Απωλειών.

Τρόπος Εξέτασης

Εκπόνηση ατομικής εργασίας 7.500 λέξεων. Κατά την τελική παρουσίαση τις εργασίας οι φοιτητές/ριες θα εξετάζονται και σε ευρύτερα ερωτήματα που απορρέουν από τη μελέτη της βιβλιογραφίας του μαθήματος